

מהדורת סיכומי גליון 34

סיכומי הדרף - היזמי

רבי יחזקאל בן קרחא אומר: כל הלומד תורה ואינו חוזר עליה - דומה לאדם שחזרע ואינו קוצר. פנחסדרין צ"ט

מסכת עירובין ט - טו

קנה העליון מן הצד - לא מהני, (ויתכן שנחלקו בזה ריו"ח ור"ל) **צריכה** שתהא בריאה כדי להעמיד בה דלת, ואפילו דלת של קשין. **צריכה** היכר ציר. (חור שציר הדלת סובב בו), **הקנה** העליון: לר"ג: א"צ ליגע למזוזות, לר"ש: צריכים ליגע.

כיפה מתי חייבת במזוזה?

אין ברגליה שלשה ברוחב ד"ט, וגבוהה י"ט, או הפוך, לכו"ע פטורה. יש ברגליה עשרה ברוחב ד"ט לכו"ע חייבת.

יש ברגליה שלשה וגבוהה עשרה, ואין רחבה ד"ט, ויש בה לחוק להשלימה לארבעה: לר"מ: חוקקים להשלים וחייב, לרבנן: לא חוקקים ופטור.

הכשר מבוי סתום

לר"ש: לחי וקורה, (אבל מה"ת יתכן דבג' מחיצות סגי מה"ת)

לר"ג: או לחי או קורה. (אבל מה"ת יתכן דסבר ב' מחיצות מה"ת, ומדרבנן בעי ג' מחיצות ולחי או קורה) לר"א: לחיין. וספק אי בעי גם קורה.

לר"י: ש' (ר"מ) ורשב"ג: נחלקו רק במבוי ד"א, אבל פחות מד"א עד ד"ט (ובחצר י"א עד ג"ט וי"א דגם במבוי עד ג"ט) לכו"ע מהני או לחי או קורה,

לר"ע: אפ"ל במבוי פחות מד"א נחלקו.

דף יב

פסי חצר

לרבי ור"א: בעי ב' פסים, ולר"י כל פס ג"ט (וכן הלכה).

לחכמים: ברוח אחת בפס אחד של ד"ט, בשתי רוחות - משהו לכאן ולכאן. (וכן סברי ריו"ח ושמואל)

לשון ים הנכנס לחצר ונשאר מחיצה עשרה שנתכסה במים מטלטלים בחצר אבל אין ממלאין מן המים בשבת, ואם לא נפרץ יותר מ' אפ"ל למלאות מותר.

מבוי שאינו מפולש

הכשירו בלחי: לר"י: הוי רה"י מה"ת, [לחי משום מחיצה], לרבא לא הוי רה"י [לחי משום היכר]

הכשירו בקורה: לא הוי רה"י מה"ת [קורה משום היכר] ולר"י: ב' מחיצות מה"ת,

צורת המבוי

מבוי צריך שיהיה ארכו יותר על רחבו וצריך שיהיו ב' בתים בב' החצרות הפתוחים לתוכו,

דף ט

הניח הקורה על שתי יתידות מחוץ למבוי

לר"ת: תלוי, אם חודה הפנימי יורד וסותם מותר, וא"ל אסור, לרבא: לכו"ע אסור, [בעינן קורה ע"ג מבוי, וליכא].

קורה משוכה אפ"ל מב' רוחות, עד מתי מהניא?

לר"ק: דווקא פחות מג"ט, לרשב"ג: דווקא פחות מד"ט.

נעץ שתי יתידות עקומות על שני כותלי מבוי, פחות מג"ט בגובה ובעומק, מהני [לבוד והבוט].

דף י

נראה מבחוץ ושוה מבפנים, האם נידון משום לחי?

לר' חייא: כן, (ולפ"ז לחי המושך מדופן המבוי ורק מבחוץ נראה כשר, ובתנאי שיהיה פחות מד"א, וכן הלכה)

לריו"ח: לא, (והמשנה דחצר קטנה הפרוצה לגדולה צריך להעמיד שנכנסו כותלי הקטנה בגדולה, והיה מהם לכותלי הגדולה יותר מג"ט)

נראה מבפנים ושוה מבחוץ לכו"ע חשיב לחי

מבוי שהוא רחב עשרים אמה, כיצד ממעטו?

ללוי: נועץ קנה באמצעיתו, ודיו. (ואין הלכה כן כי איתי אווירא דהאי ודהאי גיסא ומבטל ליה).

לדידן: עושה פס גבוה עשרה במשך ארבע אמות, ומעמידו לארכו של מבוי. א"נ (במבוי ט"ו) מרחיק ב' אמות ועושה פס ג' אמות. וכן לצד השני. (ולא יניח פתח הגדול כדי להיכנס דרך פתח הקטן כי אינו מרוויח בהילוך),

עור כיסוי של בהכ"ס וחלל שלו - מצטרפין לעשות אוהל טפח להביא את הטומאה שתחתיו.

לרב דימי: אצבעיים מכאן ומכאן, ואצבעיים ריוח באמצע. [פרוץ כעומד מותר],

לרבינן: אצבע ומחצה מכאן, ומכאן, ואצבע ריוח באמצע. [יתכן שסובר שפרוץ כעומד אסור].

דף יא

צוה"פ מן הצד

רחב י' אמות: לענין כלאים מהני, אבל לענין שבת לר"ל מהני, לריו"ח לא מהני.

רחב יותר מ' אמות: לענין כלאים: לר"ל מהני, ולריו"ח לא מהני. ולענין שבת לכו"ע לא מהני.

מה הם התנאים של צורת הפתח?

קנה העליון מן הצד - לא מהני, (ויתכן שנחלקו בזה ריו"ח ור"ל)

ב' קורות זו בצד זו, וכ"א אינה בריאה לקבל אריה בפנ"ע.
לת"ק: והוא שלא מרחק בניהם טפח, **ולרשב"ג:** ג"ט.

ב' קורות אחת למעלה ואחת למטה, (בתוך י"ט לכ' אמות)
לריב"ר"י: רואין כאילו הם שווים.

יב שיעשה שלמה - מחזיק 150 מקוה טהרה = 6000 סאה, (ועוד שלישי בגודש) (מידתו: ג' אמות שלמטה היו מרובעות י' אמות על י' אמות, וג' אמות עליונות היו עגולות י' אמות רוחב ול' אמות הקיף).

איך עושים הלחי?

גובהו: י' טפחים, **רחבו ועוביו:** כל שהוא, (כחוט הסרבל), (ואפ"ל לר"א דבעי ב')
ולרבי יוסי: רחבו ג"ט. (ואין הלכה כמותו אף שנימוקו עימו כי נהגו העם כת"ק).
חומרו: בכל עושין לחי, (אפילו בדבר שיש בו רוח חיים), ורבי מאיר אוסר.

עשה לחי לחצי מבוי – מותר לטלטל בחצי מבוי. (ולא חיישינן שימשך)
עשה לחי למבוי והגביהו מן הקרקע שלשה, או שהפליגו מן הכותל שלשה - לא עשה ולא כלום. [גדיים בוקעים]

נהגו העם: שהשותה מים לצמאזא אומר בתחילה שהכל נהיה בדברו, ולבסוף בורא נפשות.

דף טו

לחי העומד מאליו ולא סמכו על לחי אחר בע"ש

לאביי: הוי לחי. [לחי משום מחיצה, וסמכו עליו בע"ש]
לרבא: לא הוי לחי. [לא עשו אותו לשם כך, ולחי משום היכר].
אבל מחיצה העומדת מאליה לכו"ע מהני.

דבר שיש בו רוח חיים

לת"ק: מטמא משום גולל, **ורבי מאיר** מטהר. [מחיצה העומדת ברוח]
לת"ק: כותבין עליו גיטי נשים ('ספר' לספירת דברים), **וריה"ג** פוסל.
[דומיא ד'ספר' שאין בו רוח חיים].

עשיית מחיצה

גבוה עשרה טפחים, (אפ"ל ע"י כלים), **ולא** תהיה פרוץ מרובה על העומד, **וכן** לא יהיו פרצות יתרות על י' אמות (שכבר אינו נחשב פתח).

פרוץ כעומד.

לרב פפא: מותר. [בהלכה נאמר, לא לפרוץ הרוב], (וכן מדויק במשנה)
לרב הונא בר"י: אסור. [בהלכה נאמר לגדור הרוב]

דף יג

האם מותר להטיל קנקנתום (אינו נמחק) לתוך הדיו של סת"ם?
לר"י ש: מותר, (לר"מ חוץ מפרשת סוטה שבס"ת, [מוחקים לה מן התורה] לר' יעקב חוץ מפרשת סוטה שבמקדש [אין מוחקים לה מה"ת])
לר"ע: אסור (ויש ברייתא שכתוב הפוך וקשיא).

האם אפשר למחוק לרחל מגילת סוטה שנכתבה עבור ללאה?
לת"ק: לא, [כתיבה לשמה בעינן] **לרבי אחי בר יאשיה:** כן, [ועשה 'לה' - רק מחיקה לשמה בעינן]

שבחים אודות ר"מ

שמו הוא ר' אלעזר בן ערך ונקרא רבי נהוראי, ורבי מאיר שמאיר ומנהיר עיני חכמים
אין בדורו כמותו, וכיון שלא עמדו על סוף דעתו, לא הוקבע הלכה כמותו,
רבי ראה את אחריו ולכן היה מחודד יותר מחבריו,
סומכוס תלמידו, על כל דבר של טומאה היה אומר מ"ח טעמי טומאה, וכן לטהרה,

בת קול יצא: שהלכה כב"ה מפני שהם עלובין, ומקדימים דברי ב"ש לדבריהם.

כל המשפיל עצמו הקב"ה מגביהו, **כל** המחזור על הגדולה - גדולה בורחת ממנו, **וכל** הדוחק את השעה - שעה דוחקתו, **והפוך** למי שמתנהג הפוך.
נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא, עכשיו שנברא - יפשפש במעשיו. ואמרי לה: ימשמש במעשיו.

איך קורת מבוי צריכה להיות?

לת"ק: רחבה טפח, ובריאה כדי לקבל אריה של טפח ומחצה (עם טיט בצדדים), ואם היא רחבה ד"ט, ל"צ להיות בריאה,
ולרבי יהודה: רחבה אף על פי שאין בריאה, **ואפ"ל** של קנים ושל קש, (שאין במינה בריאה כלל), **ואפ"ל** עקומה (אפ"ל שהעקמימות יוצאת חוץ למבוי, לא חיישינן שמא יוציא, ובלבד שלא יהיה בעקמימות ג"ט), **ואפ"ל** עגולה (ובלבד שיהיה בהקיפה ג"ט כדי שיהי ברובה טפח, [מ"ם של שלמה' - ויעש את הים מוצק עשר באמה משפתו עד שפתו (מבפנים) וגו' וקו שלשים באמה יסב אתו סביב]).
ורב גורס הפוך במחלוקת, (תוס').

דף יד

האם צריך שמעמידי קורה יהיו בריאין כדי לקבל קורה ואריח?
לר"ה: לא, **לרב חסדא:** כן.

הניח קורה על גבי מבוי, ופרס עליה מחצלת, והגביה מן הקרקע שלשה - קורה אין כאן, [מכוסה] מחיצה אין כאן. [גדיים בוקעים תחתיה].

קורה שאינה נוגעת בכותל בצד אחד, או ב' קורות היוצאות מב' כתלים ואינן נוגעות זב"ז.
לת"ק עד פחות מג"ט מהני אבל לא יותר, **לרשב"ג** עד פחות מד"ט.